

Total No. of Questions : 4]

SEAT No. :

PB1325

[Total No. of Pages : 4

[6224]-408

S.Y.M.Com.

**246 (C) : BUSINESS LAWS AND PRACTICES - II
(2019 Pattern) (Semester - IV)**

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) *All question are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) A) Fill in the blanks with the most appropriate alternative (Any five) [5]

- i) Can a cooperative society distribute its profits to members as dividends?
 - a) Yes, without any restrictions
 - b) Yes, after setting aside reserves
 - c) No, it is not allowed
 - d) Only if approved by the State Government
- ii) Can a cooperative society invest its funds in securities?
 - a) Yes, without any restrictions
 - b) Yes, with approval from the Registrar
 - c) No, it is not allowed
 - d) Only in government securities
- iii) What is the procedure for obtaining a life insurance policy?
 - a) Submitting medical reports
 - b) Paying the premium
 - c) Signing the policy document
 - d) All of the above
- iv) What is the purpose of nominating a person in a life insurance policy?
 - a) To transfer ownership of the policy
 - b) To receive policy benefits
 - c) To avoid tax liability
 - d) To cancel the policy

P.T.O.

- v) What is the scope of the Competition Act 2002?
 - a) Limited to specific industries
 - b) Covers all economic activities
 - c) Applicable only to government entities
 - d) Covers only international trade
- vi) What is the purpose of standing orders under the Industrial Disputes Act?
 - a) Define terms of employment
 - b) Promote strikes
 - c) Regulate wages
 - d) None of the above

B) Match the following. [5]

Column A	Column B
i) Consumer Cooperative Society	a) Combines life insurance coverage with savings
ii) Producer Cooperative Society	b) Providing goods and services to its members
iii) Endowment Insurance Policy	c) Agreement to obtain shares, voting rights or control of assets
iv) Acquisition	d) Temporary cessation of work by employees
v) Strike	e) Production, marketing, and of their products

Q2) Write a Short notes (Any two) (150 words each) [10]

- a) Housing Cooperative Society
- b) Child Insurance Plans
- c) Function of Competition of India
- d) Lay-offs as per Industrial Disputes Act

Q3) Answer the following questions.

- a) What are the steps involved in the registration of a cooperative society? [8]
- b) What are the basic principles of life insurance? [7]

Q4) Answer the following questions.

- a) How does the Competition Act, 2002 promote consumer welfare and protection? [8]
- b) What are the objectives of the Industrial Disputes Act? [7]

Total No. of Questions : 4]

PB1325

[6224]-408

S.Y.M.Com.

246 (C) : BUSINESS LAWS AND PRACTICES - II

(2019 Pattern) (Semester - IV)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2½ तास/

[एकूण गुण : 50

- सूचना :-
- 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
 - 2) उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवितात.
 - 3) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्र.1) अ) सर्वात योग्य पर्यायाने रिक्त जागा भरा. (कोणतेही पाच) [5]

- i) सहकारी संस्था आपला नफा सभासदांना लाभांश म्हणून वितरित करू शकते का?
अ) होय, कोणत्याही निर्बंधांशिवाय
ब) होय, राखीव निधी बाजूला ठेवल्यानंतर
क) नाही, परवानगी नाही
ड) राज्य सरकारने मान्यता दिली तरच
- ii) सहकारी संस्था आपला निधी रोख्यांमध्ये गुंतवू शकते का?
अ) होय, कोणत्याही निर्बंधांशिवाय
ब) होय, निबंधकाच्या मंजूरीने
क) नाही, परवानगी नाही
ड) फक्त सरकारी रोख्यांमध्ये
- iii) जीवन विमा योजना मिळविण्याची प्रक्रिया काय आहे?
अ) वैद्यकीय अहवाल सादर करणे
ब) विमा हप्त्या भरणे
क) योजना दस्तऐवजावर स्वाक्षरी करणे
ड) वरील सर्व
- iv) जीवन विमा योजनेमध्ये एखाद्या व्यक्तीचे नामांकन करण्याचा उद्देश काय आहे?
अ) योजनेची मालकी हस्तांतरित करणे
ब) योजनेचे फायदे प्राप्त करण्यासाठी
क) कर दायित्व टाळण्यासाठी
ड) योजना रद्द करण्यासाठी

- v) स्पर्धा कायदा 2002 ची व्याप्ती काय आहे?
 अ) विशिष्ट उद्योगांपुरते मर्यादित
 ब) सर्व आर्थिक क्रियाकलापांचा समावेश करते
 क) फक्त सरकारी संस्थांना लागू
 ड) फक्त आंतरराष्ट्रीय व्यापार समाविष्ट करते
- vi) औद्योगिक विवाद कायद्यांतर्गत स्थायी आदेशाचा उद्देश काय आहे?
 अ) रोजगाराच्या अटी परिभाषित करणे
 ब) संपाला प्रोत्साहन देणे
 क) मजुरीचे नियमन करणे
 ड) वरीलपैकी काहीही नाही
- ब) योग्य जोड्या जुळवा. [5]
कॉलम-अ	कॉलम-ब
i) ग्राहक सहकारी संस्था	अ) बचत आणि जीवन विमा संरक्षण एकत्र करते
ii) उत्पादक सहकारी संस्था	ब) त्याच्या सदस्यांना वस्तू आणि सेवा प्रदान करणे
iii) एंडॉवमेंट विमा योजना	क) भाग, मतदानाचा हक्क किंवा मालमत्तेवर नियंत्रण मिळवण्यासाठी करार
iv) अधिग्रहण	ड) कर्मचाऱ्यांने काम तात्पुरते बंद करणे
v) संप	इ) उत्पादनांचे उत्पादन, विपणन आणि वितरण

प्र.2) थोडक्यात टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) (प्रत्येकी 150 शब्द) [10]

- अ) गृहनिर्माण सहकारी संस्था
 ब) बाल विमा योजना
 क) कॉम्पिटिशन कमिशन ऑफ इंडियाची कार्ये
 ड) औद्योगिक विवाद कायद्यानुसार कामबंदी (ले-ऑफ) याचा अर्थ काय?

प्र.3) खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या.

- अ) सहकारी संस्थेच्या नोंदणीमध्ये कोणकोणत्या पायऱ्यांचा समावेश होतो? [8]
 ब) जीवन विम्याची मूलभूत तत्त्वे कोणती आहेत? [7]

प्र.4) खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या.

- अ) स्पर्धा कायदा, 2002 ग्राहक कल्याण आणि संरक्षणाला कसे प्रोत्साहन देतो? [8]
 ब) औद्योगिक विवाद कायद्याची उद्दिष्टे काय आहेत? [7]

